

Svenska Brukshundklubben
Tjänstehund

Om Svenska Brukshundklubben

Visionen

Svenska Brukshundklubben, en organisation i världsklass, som med ledande kompetens siktar mot framtiden och skapar glädje och nytta för hundar, hundägare och samhälle.

Om Svenska Brukshundklubben

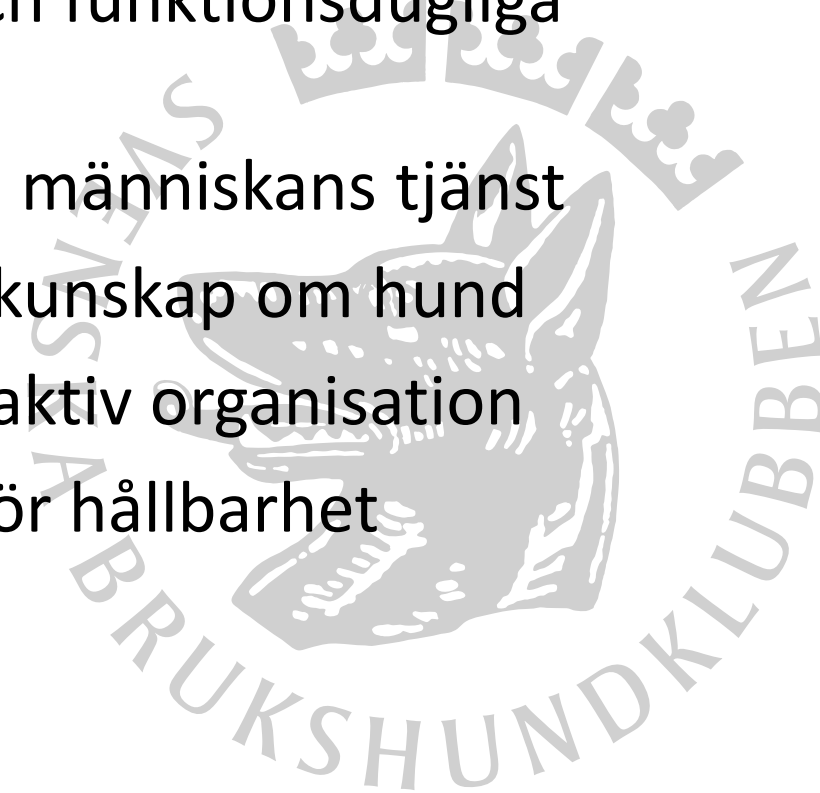
Vi är

- 60 000 medlemmar
- 300 klubbar (nästan) över hela Sverige

Vi är en ideell medlemsorganisation, specialklubb i Svenska Kennelklubben (SKK) och frivillig försvarsorganisation. Vi har utbildat hundar och hundförare sedan 1918.

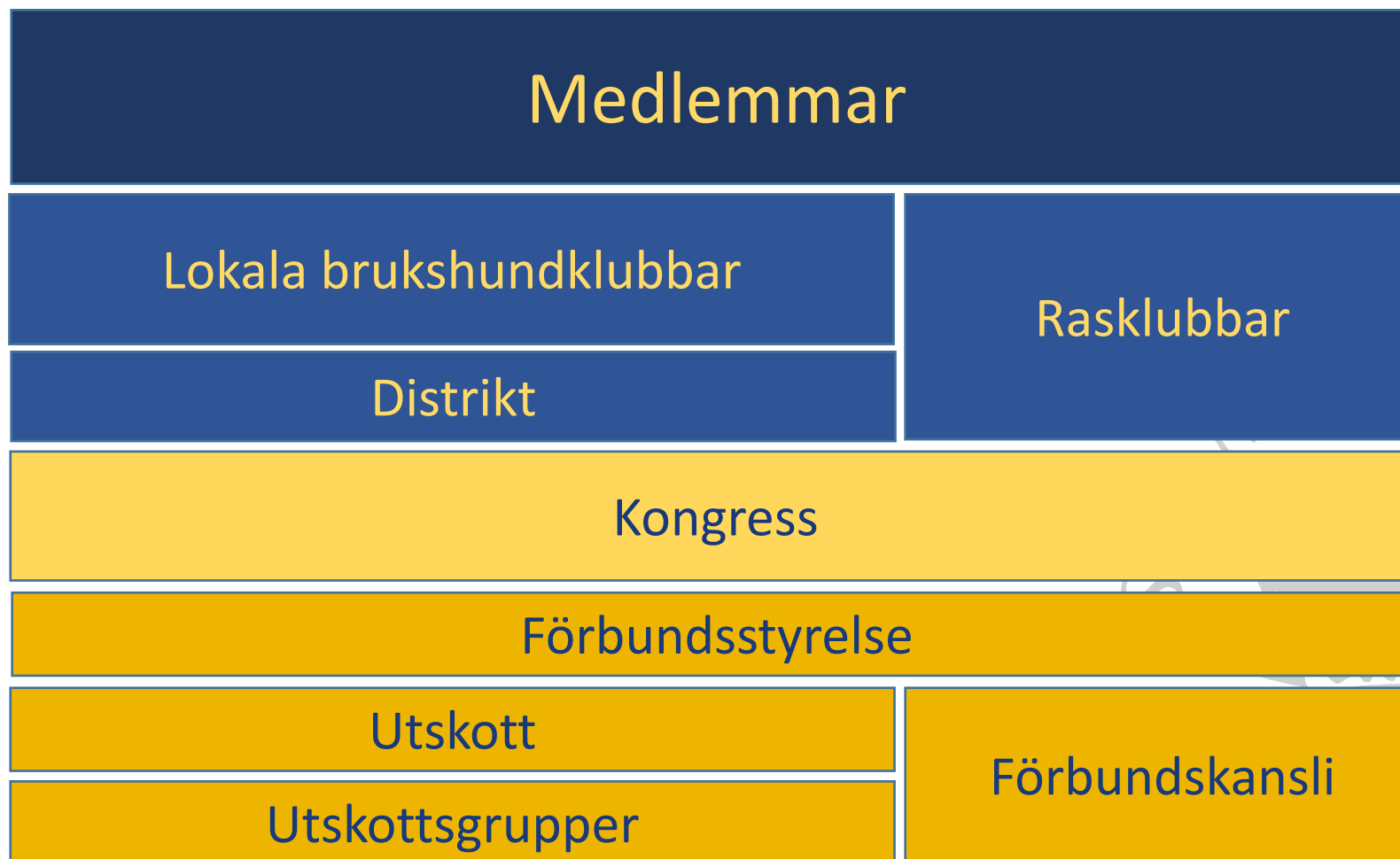
Vår uppgift

- Sprida kunskap om hund
- Friska och funktionsdugliga hundar
- Hundar i människans tjänst
- Öka vår kunskap om hund
- Vara en aktiv organisation
- Arbeta för hållbarhet

Vår organisation

Vår verksamhet

Kurser

Vi arbetar med utbildning av hundar och hundförare på många nivåer för att de ska utvecklas och vara en tillgång för samhället.

Avelsansvar

Friska och funktionsdugliga hundar är en förutsättning — därför har vi avelsansvar för ett tjugotal brukshundraser.

Vår verksamhet

Tävlingar och prov

Att tävla är ett naturligt steg att ta när du och din hund vill utvecklas, säkerställa färdigheter och ha kul.

Tjänstehundar

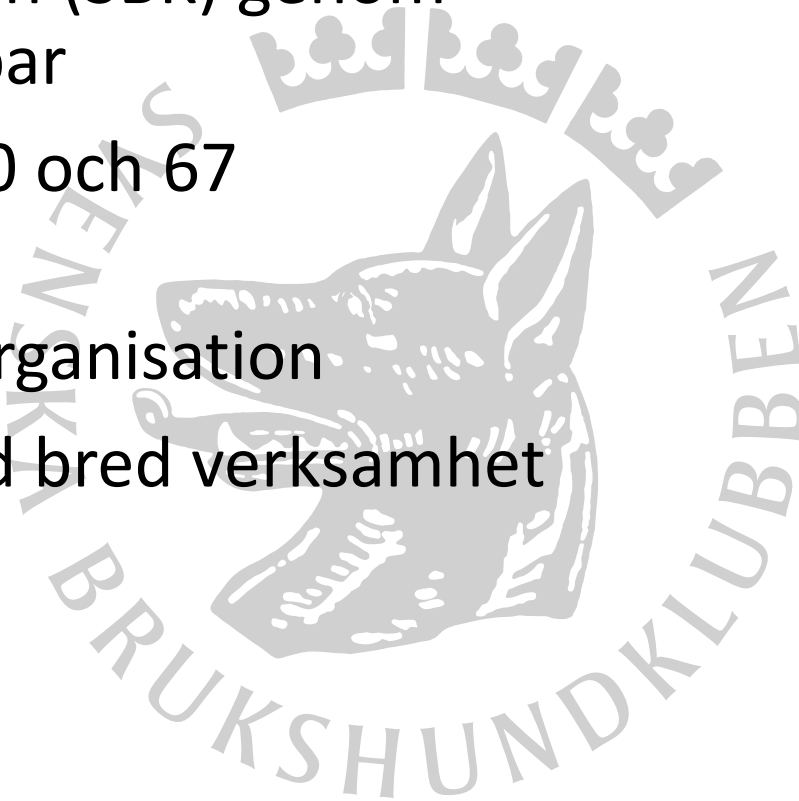
Vi utbildar hundar och hundförare för samhällsnytta, på uppdrag av Försvarsmakten och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.

Vår historia

- **1918** föds Föreningen Svenska Skydds- och Sjukvårdshunden (FSSSH), 200 medlemmar
- **1940** blir namnet Svenska Brukshundklubben (SBK) genom sammanslagning av FSSSH och fyra rasklubbar
- **1950-talet** — från 800 medlemmar till 4 400 och 67 lokalavdelningar
- **1981** blir SBK en fullvärdig Frivillig försvarsorganisation
- **2018** — **100** år och 60 000 medlemmar med bred verksamhet

Frivilliga försvarsorganisationer

Frivilliga försvarsorganisationer är en resurs för både Försvarsmakten och civila myndigheter i en kris.

- *Stora resurser krävs vid allvarliga händelser i samhället som avviker från vardagens rutiner*
- *Mer personal än den ordinarie behövs för att säkerställa att viktiga samhällsfunktioner fungerar om krisen dessutom blir långvarig och svår eller övergår till ett krigstillstånd*

Läs mer på:

<https://brukshundklubben.se/tjanstehund>

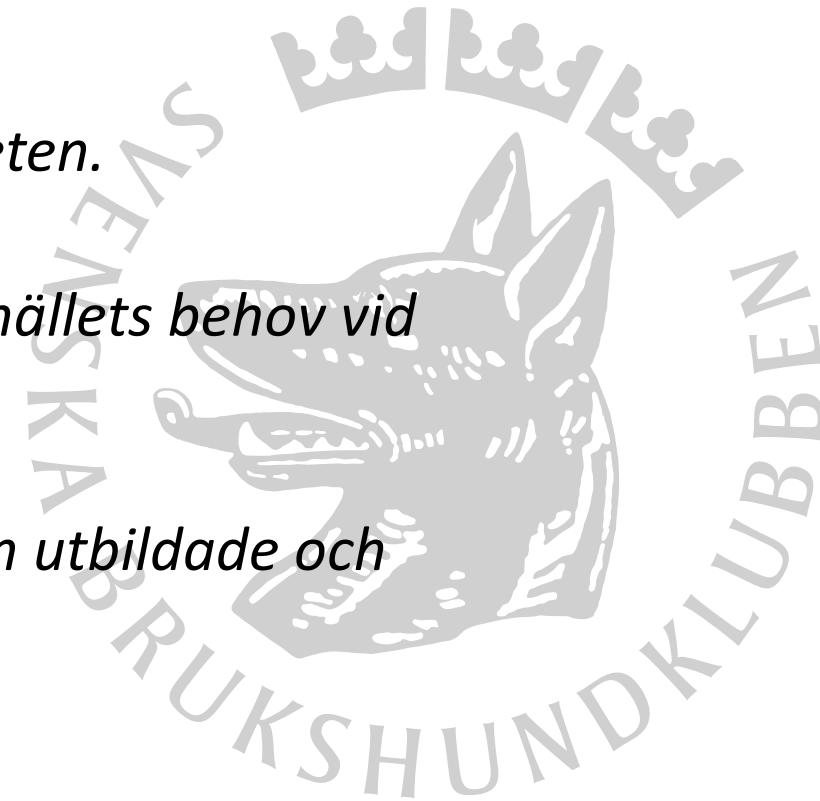

Frivilliga försvarsorganisationer

18 ideella organisationer med olika uppdrag inom krisberedskap och totalförsvar. Ca 350 000 medlemmar.

Organisationerna arbetar med:

- **Försvarsupplysning**
- både till de egna medlemmarna och till allmänheten.
- **Folkförankring**
- genom att skapa kunskap och förståelse för samhällets behov vid svåra samhällsstörningar.
- **Personalförsörjning**
- till civila myndigheter och Försvarsmakten genom utbildade och övade frivilliga.

SBK som frivillig försvarsorganisation

Svenska Brukshundklubben har i uppdrag att rekrytera och utbilda:

- Patrullhundar och hundförare till Hemvärnet
- Patrullhundar till Flygvapnet
- Hundtjänstpersonal till Försvarsmakten
- Räddningshundar och hundförare till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), till den nationella räddningsstyrkan NUSAR

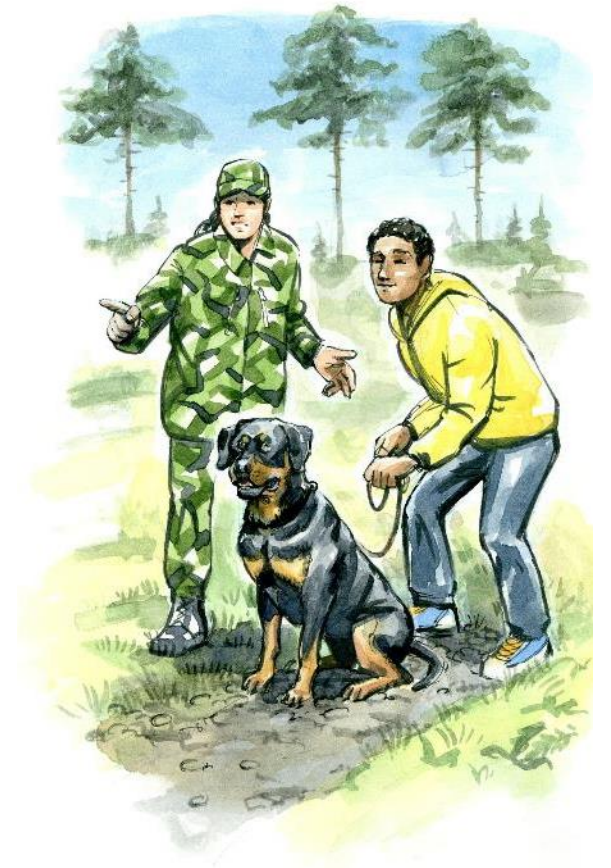
Tjänstehundar inom SBK

Privata hundar

Som medlem kan man gå kurs och utbilda sig själv och sin egen hund hos en lokal brukshundklubb.

Uppdrag efter godkända prov

Efter genomförda och godkända utbildningar och prov välkomnas ekipaget till uppdrag för en myndighet.

Svenska Brukshundklubben
Tjänstehund - Patrullhund

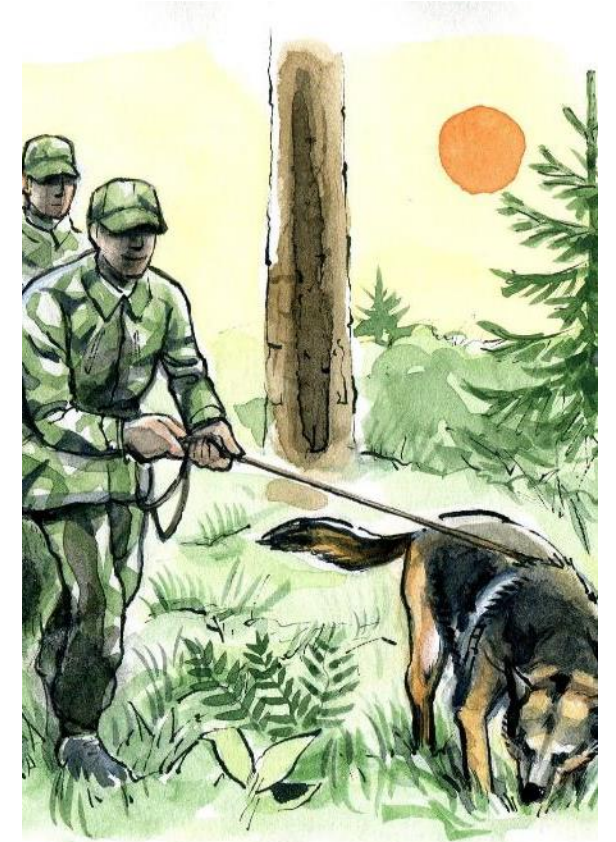
Patrullhundar

SBK:s uppdrag

- På uppdrag av Hemvärnet inom Armén utbildar SBK hundförare och hundar. De placeras i Försvarsmaktens olika förband.

I förbandet är du i första hand soldat där du och hunden ska vara ett komplement till övrig bevakning med huvuduppgift att varna förbandet.

- På uppdrag av Flygvapnet utbildar SBK hundar för utlåning till olika flygflottiljer.

Patrullhundens uppgifter

Patrullhundens främsta uppgift är att varna sin förare för obehöriga personer i bevakningsområdet.

Tack vare hundens välutvecklade hörsel- och luktsinnen finns unika möjligheter att upptäcka personer som inte syns.

- *Hunden markerar om den hör en människa som rör sig, även på mycket långa avstånd*
- *Hunden tar upp och följer spår på marken efter personer som gömmer sig i terrängen*
- *Hunden sorterar dofter som förs fram av vinden, så kallade vindmarkeringar*

Egenskaper hos patrullhunden

- **Arbetsvillig, ha bra "motor"**
- **Kunna växla mellan arbete och vila snabbt**

Hunden behöver kunna hålla fokus under flera timmar och orka arbeta i mycket krävande miljöer - det gäller även hundföraren. Ekipaget ska dessutom hålla både fysiskt och psykiskt över tid.

Krav på hunden - för utbildning

- Faktisk mankhöjd på minst 40 cm och max 65 cm för hund till Hemvärnet. Minst 45 cm för hund till Flygvapnet.
- Hunden ska vid behörighetsprov Hv vara minst 18 månader och inte ha fyllt 5 år. Vid certifikaprov Fv minst 18 månader och inte ha fyllt 6 år.
- Lämpligt hårlag med underull och täckhår
- Vaccinerad enligt gällande SKK bestämmelser
- Skottfast
- Godkänd status på röntgade armbågs- och höftleder

Både rashundar och blandrashundar kan vara lämpliga som patrullhundar.

Krav på armbågs- och höftleder

Hunden ska vara röntgad avseende armbågsleder och höftleder.

Godkänd höftled (HD) = Grad A, B eller C*

Godkänd armbågsled (AD) = Grad UA eller 1*

*För graderna D och E (HD) och 2 och 3 (AD) krävs en separat tjänstbarhetsbedömning av SBK anlitad veterinär. Där ska framgå att hunden är lämplig för tjänst som patrullhund trots defekterna. Läs mer på:

<https://brukshundklubben.se/tjanstehund>

Krav på föraren (Hemvärnet)

- Svensk medborgare och minst 18 år
- Disponibel för tjänstgöring i Hemvärnet (krigsplaceringsbar)
- Godkänd vid säkerhetsprövning
- Personen måste ha den fysiska status som tjänsten kräver
- Medlem i Svenska Brukshundklubben
(eller i annan frivillig försvarsorganisation)

Se även reglerna för Behörighetsprov patrullhund Hv.

Vägen till befattning i Hemvärnet

1. Registrering i Mitt Försvarsmakten; <https://mitt.forsvarsmakten.se>
2. Informationsmöte, anlagstest och utbildningsplan
3. Säkerhetsintervju, registerkontroll samt utbildningsavtal.
4. GU-F (*grundläggande militär utbildning för frivilligpersonal*), innan eller under patrullhundskursen men före HFU och behörighetsprov. Efter GU-F skrivs ett tjänstgöringsavtal med Försvarsmakten.
5. Patrullhundskurs, 210 timmar
6. Behörighetsprov patrullhund Hv
7. HFU (*hundförarutbildning*), 4 dagar
8. Hemvärnets introduktionsutbildning

Från start till befattning tar det oftast minst 6-9 månader.

Anlagstest Patrullhund Hv

Anlagstestet består av följande moment

- Hälsning
- Samarbete med okänd person
- Hantering med lyft
- Socialt engagemang
- Engagemang med aktivitet (föremålssök)
- Skottprov

Utbildningsplan tillsammans med kurschefen

Efter godkänt anlagstest upprättas en utbildningsplan av kurschefen tillsammans med kursdeltagaren.

(Omfattar alla kurser med tid och plats som ska leda fram till befattningen i Hemvärnet.)

Säkerhetsintervju, registerkontroll och utbildningsavtal

Information om säkerhetsintervju

Information om säkerhetsintervju kommer från den Militära myndigheten efter mottagen utbildningsplan.

Registerkontroll och upprättande av utbildningsavtal

Registerkontroll (RK) görs efter godkänd säkerhetsintervju. Efter godkänd RK upprättas ett utbildningsavtal med Försvarmakten.

Utrustning kan hämtas ut

Uppgift skickas ut om var och när den militära utrustningen ska hämtas.

Krav på grundläggande militär utbildning

Grundläggande militär utbildning är ett krav för att bli patrullhundsförare (värnplikt, GMU eller liknande).

Den som saknar tidigare utbildning behöver då genomföra GU-F (*grundläggande militär utbildning för frivilligpersonal*).

- Två veckors utbildning
- Omkring 15 kurser/år
- Arrangeras på flera platser i Sverige
- Arrangera av flera olika frivilligorganisationer

Patrullhundskurs Hv - syfte

En patrullhundskurs Hv inom Svenska Brukshundklubben syftar till att hund och förare ska bemanna en befattning som hundförare i Hemvärnet, alltså soldat med hund.

Våra lokala brukshundklubbar arrangerar kurser

Kontakta tjänstehundsansvarig på klubben

(Om tjänstehundsansvarig saknas kontaktar du försvarsmaktsombudet i ditt område.)

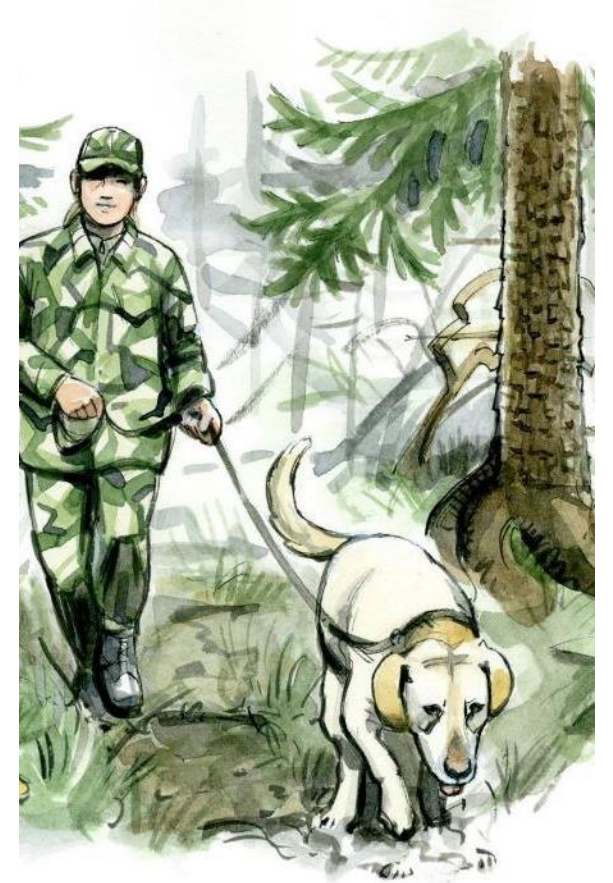

Patrullhundskurser - genomförande

Patrullhundskursen är på totalt 210 timmar och kan genomföras på tre olika sätt:

- Traditionell kurs
- Helgkurs
- Veckokurs

Traditionell kurs

Kursen hålls oftast inom ett och samma distrikt. Fördelad på ca 20 heldagar och 18 halvdagar utan övernattningar, förutom vid generalrepetitionen (lördag-söndag) inför slutprovet.

Dagersättning á 146 kronor och kost- och reseersättning ingår vid heldagar, endast reseersättning vid halvdagar.

Fri kost under generalrepetition och behörighetsprov.

Helgkurs & veckokurs

Helgkurs

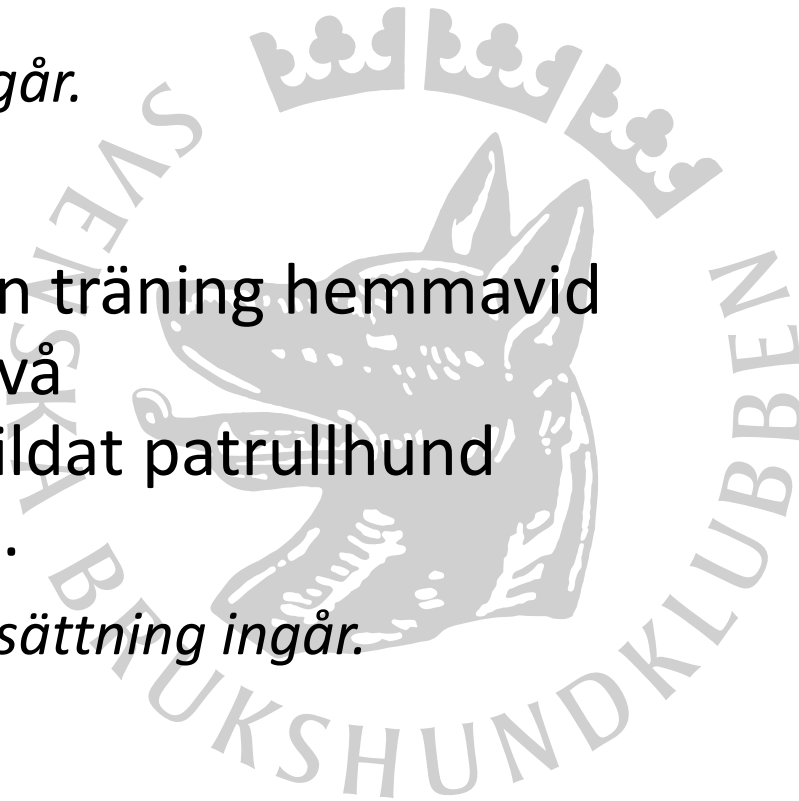
Helkursen består av 10–12 st helger, lördag-söndag med övernattningar.

Fri kost och logi, dagersättning och reseersättning ingår.

Veckokurs (internat)

Tre kursveckor söndag-lördag med tid för egen träning hemmavid mellan kursveckorna, eller intensivkurs med två sammanhängande kursveckor för de som utbildat patrullhund tidigare. Ofta med deltagare från flera distrikt.

Fri kost och logi, dagpenning för vardagar och reseersättning ingår.

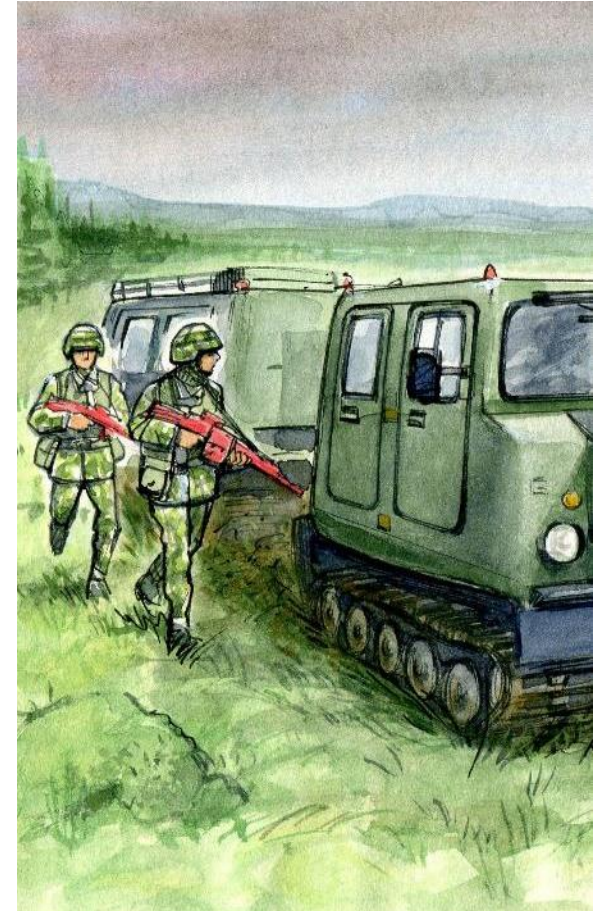

Hundförarutbildning (HFU)

Hundförarutbildning (HFU) är obligatoriskt för att kunna börja som patrullhundsförare i förbandet.

Utbildningen kan med fördel genomföras i god tid innan behörighetsprovet, redan under pågående patrullhundskurs Hv.

- Fyra dagars utbildning
- Leds av instruktörer och gruppchefer ur Hemvärnet

Tips på förberedande träning

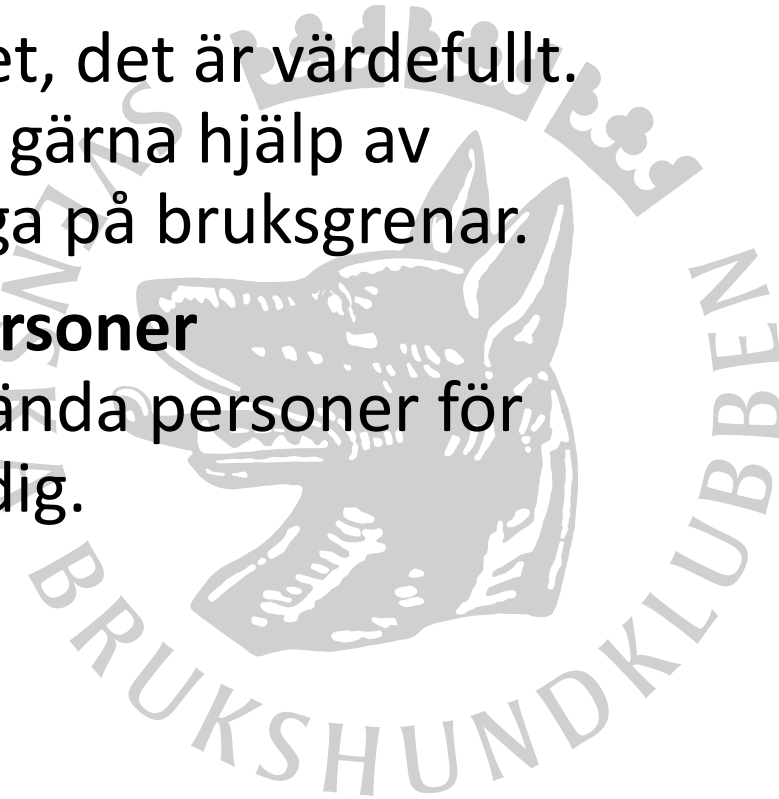
Patrullhund är roligt och mångsidigt. Du har nytta av att träna:

- **Lydnad och spår**

Träna på att få en god lydnad samt följsamhet, det är värdefullt. Spårträning tidigt är också värt besväret – ta gärna hjälp av kamrater som kan patrullhund eller är duktiga på bruksgrenar.

- **Hundens acceptans att hanteras av olika personer**

Träna hantering med hjälp av för hunden okända personer för att den ska bli van vid att lyftas av andra än dig.

Tips på förberedande träning

Framföregående

Arbeta gärna på att få till ett hyfsat framföregående, då det mesta med patrullhund handlar om att hunden ska jobba i kopplets längd framför husse/matte.

Hitta hundens favoritbelöning

Lär dig vad din hund tycker är roligast – leksaker, lekar eller andra sätt. Belöning = motivation.

Lycka till!

Frivillig Hundtjänstpersonal

Både Flygvapnet och Armén har i krigsorganisationen ett stort behov av kunniga hundinstruktörer som ansvarar för träning och skötsel av hundar. Hundbefäl stödjer hundförare och högre chef vid utbildning och utveckling av hundtjänsten.

Du som har utbildat en patrullhund kan vidareutbilda dig till hundtjänstpersonal via Svenska Brukshundklubben. De flesta utbildningarna genomförs veckorna 27-29 på Hundtjänstskolan i Marma.

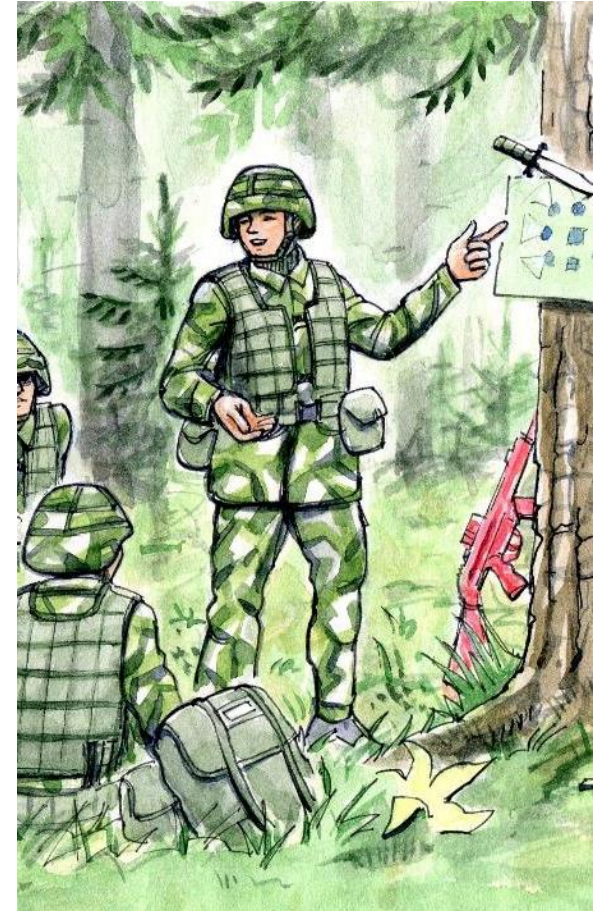
Befälsutbildningar

Hundbefäl grund (HBU1)

Grundläggande hundtjänstutbildning som lär dig mer om patrullhundens dressyr och dess användning i ett förband. Kursen är första steget mot att bli hundbefäl i kompani eller bataljon.

Hundbefäl kompani (HBU2)

Utbildning för befattning som hundbefäl inom Hemvärnets förband. (*Stödja hundförarna och förbandschefen, vad gäller utbildning och utveckling av hundtjänsten.*)

Instruktörsutbildningar

Patrullhundsinstruktör (PHI)

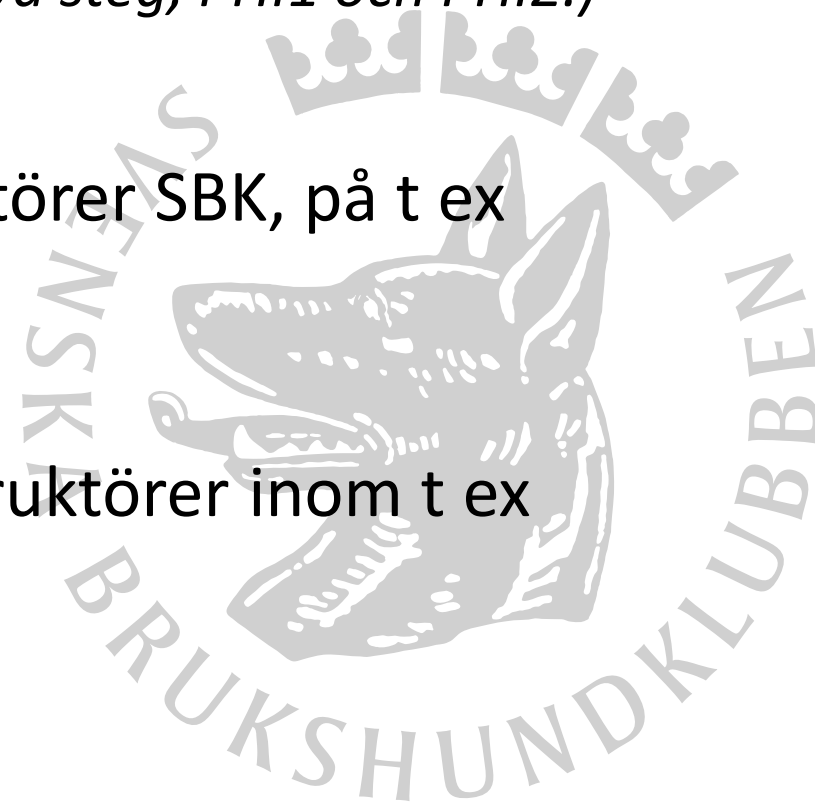
Auktoriserad patrullhundsinstruktör verkar som instruktör vid utbildning av nya patrullhundar. (*Utbildning i två steg, PHI1 och PHI2.*)

Instruktörskurs tillämpning (IK-T)

Kursen riktar sig till blivande centrala instruktörer SBK, på t ex Hundtjänstskolan.

Kompletteringsutbildning instruktörer

Kurser som vidareutvecklar patrullhundsinstruktörer inom t ex dressyr.

Övriga funktionärsutbildningar

Provledare

Provledare för behörighetsprov för patrullhundar.
(Planera, leda, genomföra och följa upp.)

Kontrollant

Auktoriserad SBK-kontrollant bedömer behörighetsprov för patrullhundar tillsammans med en Försvarsmaktskontrollant.

Försvarsmaktskontrollant (Kvalitetsansvarig gentemot Försvarsmakten)

Auktoriserad Försvarsmaktskontrollant bedömer anlagstest samt bedömer behörighetsprov tillsammans med en SBK-kontrollant

Frågor och Kontakt

www.facebook.com/sbkpatrullhund & brukshundklubben.se/tjanstehund

SBK:s Försvarsmaktsombud

Syd   Sven Börje Persson, svenborje.persson@brukshundklubben.se
0732-01 61 55

Väst   Malin Liljesson, malin.hollander@brukshundklubben.se
0722-31 15 12

Mitt   Ola Eriksson, fmombud@unita.se
0708-71 18 11

Nord   Marianne Dahlin, marianne.dahlin66@gmail.com
0702-45 92 49

Svenska Brukshundklubben
Tjänstehund - Ungdom

För ungdomar

Du som är mellan 15 och 20 år är välkomna till vår tjänstehundsverksamhet för ungdomar. Vi har även fortsatt verksamhet upp till 25 år för dig som deltagit på våra tidigare läger.

Lär dig mer om tjänstehund och hur det är att arbeta som hundförare inom Försvarmakten

Du får spänning, gemenskap, utmaningar och kamratskap tillsammans med din hund hos oss. Och du kan till och med få låna en hund!

Medlemskap i SBK eller Sveriges hundungdom eller en annan frivillig försvarsorganisation räcker.

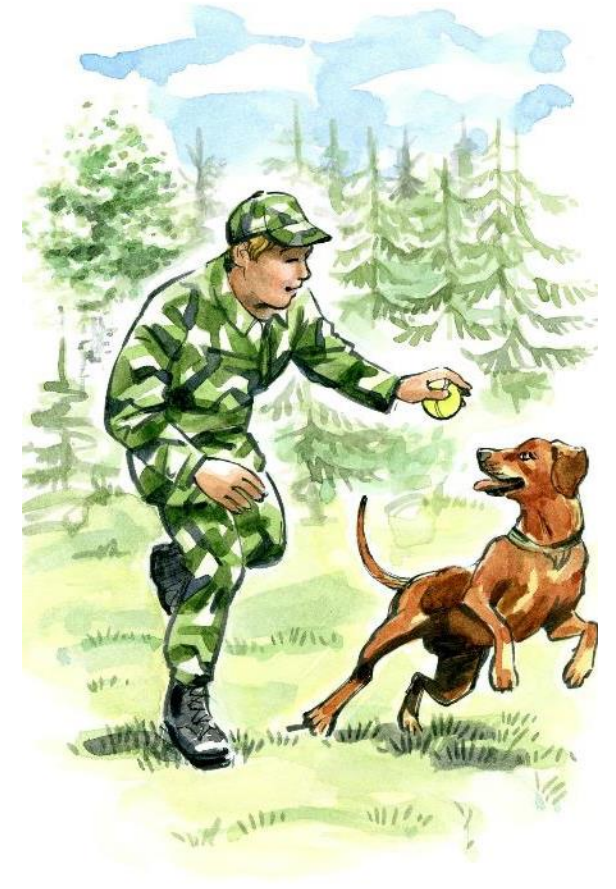

Kostnadsfria ungdomskurser

Du och din hund får många nya upplevelser och erfarenheter på våra läger, med duktiga och erfarna tjänstehundsinstruktörer.

- *Verksamheten är kostnadsfri och vi står för resor, kost och logi*
- *Du är försäkrad via ditt medlemskap under din vistelse hos oss*
- *På våra läger kan du få låna uniform och militär utrustning*

Patrullhundsläger för ungdomar

Ungdomsläger patrullhund Steg 1

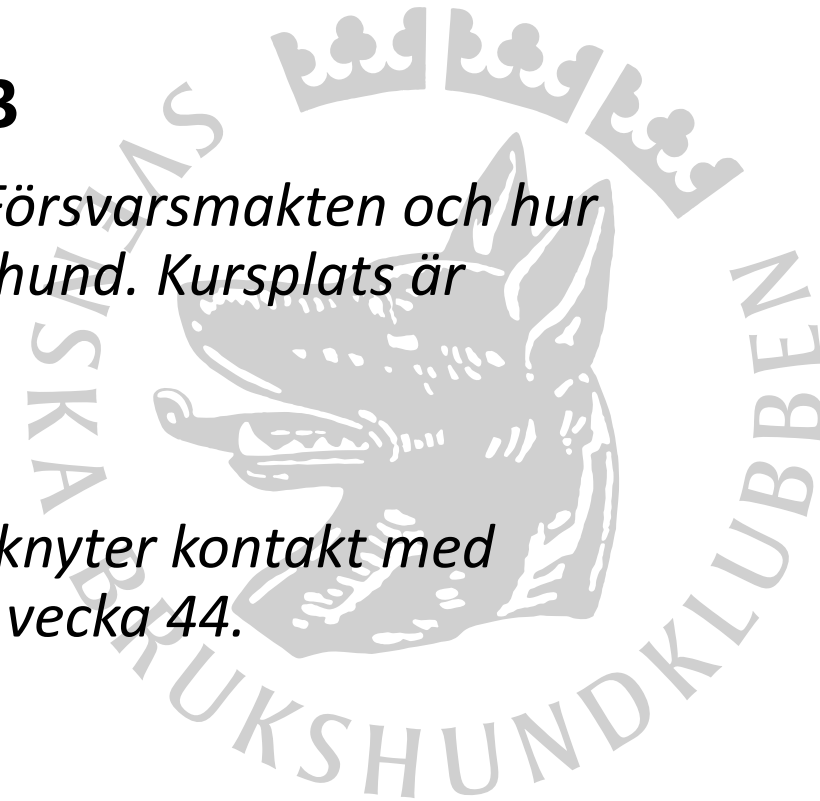
Introduktion inom tjänstehund - du lär dig militär pedagogik, spåra med hund, figurera och mycket mer. Kursplats är Marma eller Halen under en vecka i juli.

Ungdomsläger patrullhund Steg 2 och Steg 3

Fortsättning – du lär dig mer om tjänstehund inom Försvarsmakten och hur du kan engagera dig och vidareutveckla dig och din hund. Kursplats är Marma under en vecka i juli.

Ungdomsläger fortsättning

Fortsättning på Steg 1 – du får utvecklas vidare och knyter kontakt med andra från samma distrikt. Marma, torsdag-söndag vecka 44.

Frågor och kontakt

brukshundklubben.se/tjanstehund

tjanstehundsungdom@brukshundklubben.se

Svenska Brukshundklubben
Tjänstehund - Räddningshund

Räddningshund

Svenska Brukshundklubbens uppdrag

På uppdrag av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) utbildar Svenska Brukshundklubben nationella räddningshundförare för att stödja samhällets förmåga att hantera hot, från olyckor till krig.

Som färdigt ekipage ingår du i NUSAR-styrkan som är MSB:s nationella förstärkningsresurs för urban sök och räddning.

Räddningshundens uppgifter

Räddningshundens uppgift är i första hand att hjälpa till vid olyckor så att räddningspersonal kan koncentrera sitt arbete och snabbt undsätta inneslängda och skadade människor.

Med sitt väl utvecklade luktsinne söker hunden rätt på försvunna eller instängda personer och markerar var de till exempel begravts i rasområden.

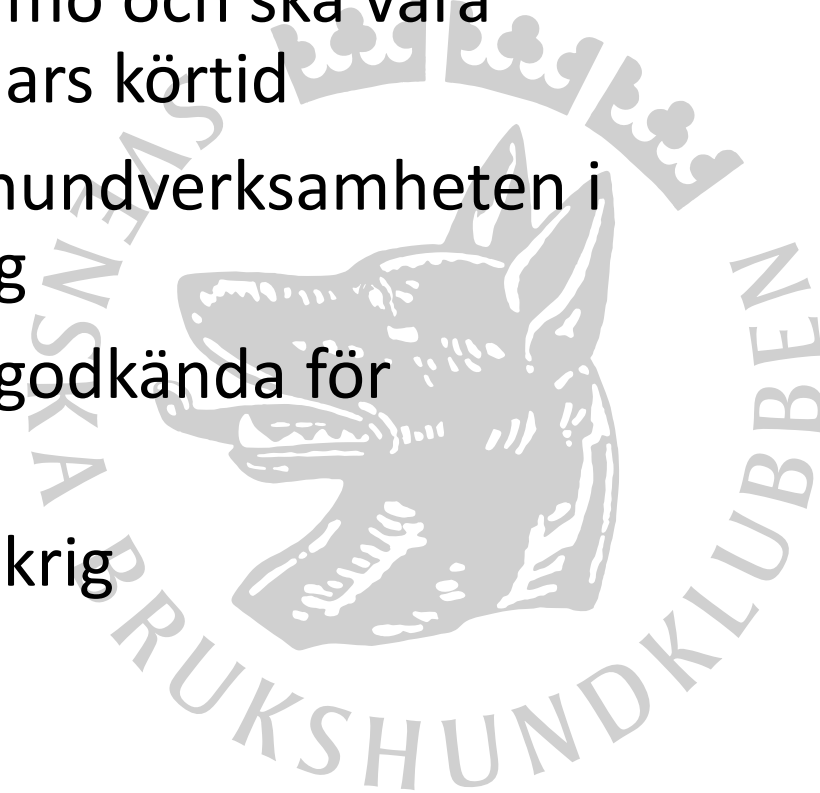

SBK utbildar räddningshundekipage

Våra räddningshundekipage

- är en extra resurs till de kommunala räddningstjänsterna
- utbildas runt Stockholm, Göteborg och Malmö och ska vara bosatta så att de kan ta sig dit inom 4 timmars körtid
- ska ha förutsättningar att delta i räddningshundverksamheten i 3 år efter avslutad räddningshundutbildning
- funktionskontrolleras varje år och ska vara godkända för omedelbar insats
- utbildas för hela hotskalan, från olyckor till krig

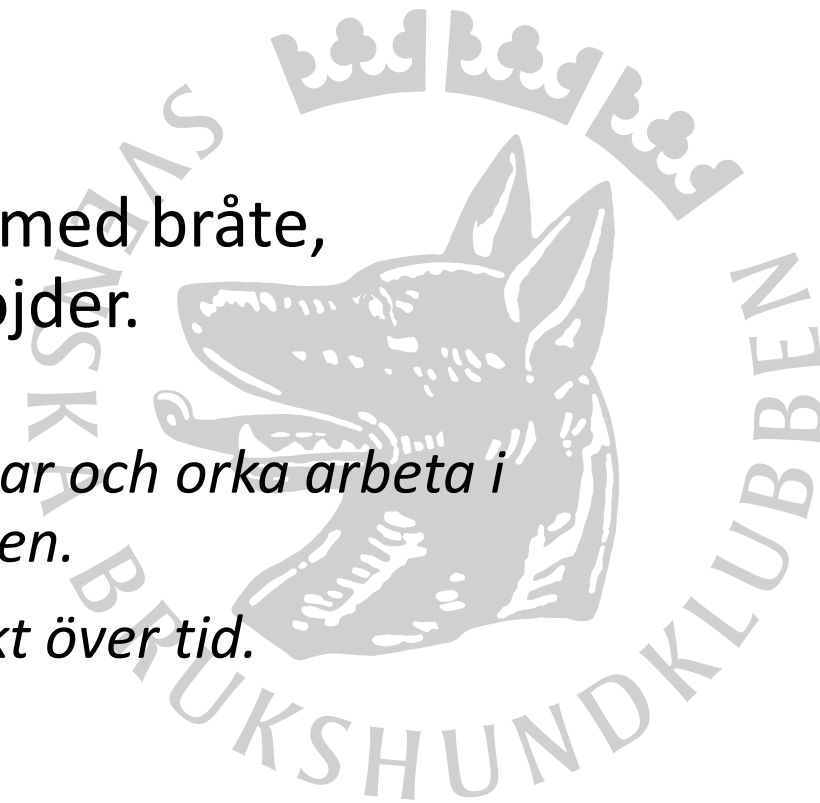

Egenskaper hos räddningshunden

- Tillgänglig, visa figurantintresse
- Arbetsvillig, ha bra "motor"
- Kunna växla mellan arbete och vila snabbt
- Skottfast och orädd för höga plötsliga ljud
- Ska obehindrat kunna röra sig över miljöer med bråte, lösa underlag, betonghögar och på höga höjder.

Hunden behöver kunna hålla fokus under flera timmar och orka arbeta i mycket krävande miljöer - det gäller även hundföraren.

Ekipaget ska dessutom hålla både fysiskt och psykiskt över tid.

Krav på hunden - för utbildning

- Vaccinerad enligt gällande SKK bestämmelser
- Godkänd status på röntgade armbågs- och höftleder
- Lägsta mankhöjd 40 cm och högsta 70 cm, maxvikt 50 kg
- Genomfört MH eller BPH före delprov 1
(MH=Mentalbeskrivning Hund,
BPH=Beskrivning Personlighet Hund)

Både rashundar och blandrashundar kan vara lämpliga som räddningshundar.

Krav på armbågs- och höftleder

Hunden ska vara röntgad avseende armbågsleder och höftleder.

Godkänd höftled (HD) = Grad A eller B*

Godkänd armbågsled (AD) = Grad UA*

*För graderna C (HD) och 1 (AD) krävs en separat tjänstbarhetsbedömning av SBK anlitad veterinär. Där ska framgå att hunden är lämplig för tjänst som räddningshund trots defekterna. Läs mer på: brukshundklubben.se/tjanstbarhetsbedomning

Krav på hunden för certifikatprov

Vid certifikatprovet krävs följande:

- Hunden ska vara minst 18 månader och får inte ha fyllt 5 år
- Vara godkänd på delprov 2
- Tävlingslicens för blandrashund

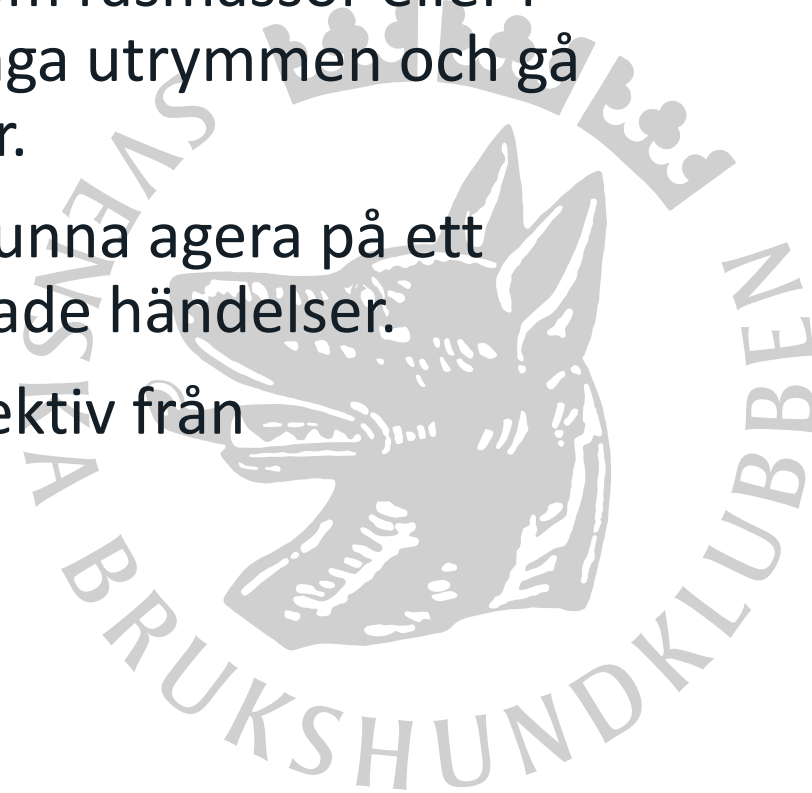
Se även reglerna för räddningshundprov för ytterligare krav.

Egenskaper hos föraren

- God grundkondition
- Lätt för att samarbeta
- Obehindrat kunna ta dig fram i olika miljöer, som rasmassor eller i kuperad terräng. Du ska t ex kunna krypa i trånga utrymmen och gå på instabila underlag samt klara av höga höjder.
- Tåla att se blod och skadade människor samt kunna agera på ett stabilt sätt i stressiga situationer och vid oväntade händelser.
- Ta egna initiativ samtidigt som du kan följa direktiv från räddningsledning eller annan person.

Krav på föraren

- Svensk medborgare och ska kunna krigsplaceras efter kurs
- Minst 18 år
- Ha B-körkort
- Medlem i Svenska Brukshundklubben
- Fullt friskt och ha den fysiska och psykiska status som tjänsten kräver

Se även reglerna för räddningshundprov för ytterligare krav.

Vägen fram till räddningshundförare

Nationella räddningshundar

- Grundkurs för räddningshund, ca 15-18 mån
- Räddningshundförarutbildning (RHFU), 8 dagar
- Funktionskontroll - genomförs som en slutövning vid RHFU och om godkänt så är ekipaget ett färdigt räddningshundekipage
- RN-träningar, 3 av 4 helger per år ska därefter genomföras för att ekipaget ska vara påställt och kunna skickas ut vid larm

Frågor och Kontakt

Kontaktpersoner räddningshund

Räddning   Thomas Ericson
0705-19 08 66, ericson@vmomail.se

Räddning   Ingrid Jansson
0706-11 57 48, sbk.ingrid@telia.com

Räddning   Olivia Jonsson
0730-81 59 77, olivia_jonsson_92@hotmail.com

